

АНАЛІТИЧНА ЗАПИСКА

про основні тенденції зміни значень показників, що застосовуються для розрахунку індексу конкурентоспроможності регіонів

Волинська обласна державна адміністрація

На 1 січня 2018р. в області проживало 1038,5 тис. осіб, з яких 52,3 відсотка – у міських поселеннях, решта – в сільській місцевості. Протягом 2017 року кількість жителів зменшилась на 2497 осіб. Порівняно з 2016р. обсяг природного скорочення збільшився на 1215 осіб.

Природне скорочення населення було характерним для всіх районів області, за винятком міст Луцька і Ковеля, Камінь-Каширського, Ківерцівського та Луцького районів.

Природний рух населення характеризувався перевищенням числа померлих над живонародженими: на 100 померлих – 88 живонароджених.

У 2017р. в області народилося 11914 дітей, що на 8,6 відсотка менше, ніж у 2016р. Загальний коефіцієнт народжуваності зменшився з 12,5 до 11,5 живонароджених на 1000 наявного населення.

У цьому ж періоді померло 13588 осіб, що на 0,7 відсотка більше, ніж у 2016р. Рівень смертності дещо збільшився і становив 13,1 померлих на 1000 наявного населення проти 13,0% – в 2016р. Серед причин смерті населення, як і раніше, перше місце посіли хвороби системи кровообігу, друге – новоутворення, третє – зовнішні причини. На ці хвороби припало 86,0 відсотків загальної кількості померлих.

Внаслідок міграційних переміщень в області сформувалось від'ємне сальдо, кількість вибулих з Волині перевищила число прибулих на її територію на 823 особи.

Рівень розвитку економіки області характеризують валовий регіональний продукт (далі - ВРП).

Протягом 2005 - 2016 років (за винятком 2009, 2013 та 2015 років) в області відмічався приріст обсягів валового регіонального продукту в порівнянних цінах. Однак його динаміка зазнала певних коливань: від 12,1 відсотка у 2007 році до - 0,2% - у 2010 році.

Упродовж усього цього періоду, окрім 2006, 2010 та 2013 років, економіка області розвивалася темпами вищими, ніж в середньому по Україні. Така тенденція збережена і у 2016 році (в Україні темп росту ВРП – 102,3%, в області – 109,0%), що зумовлено активізацією діяльності в оптовій та роздрібній торгівлі, будівництві, інших видах економічної діяльності.

Економіка області у 2017 році забезпечила вищі темпи зростання, ніж по Україні (103,3% проти 102,5%), однак порівняно з 2016 роком відбулося зниження на 4,9 в.п.

Хоча Волинська область є аграрною, промисловість є важливою складовою господарського комплексу. Для області – це пріоритетна і перспективна галузь, якою створюється понад 15 відсотків валової доданої вартості області. Питома вага іноземних інвестицій в промислове виробництво становить майже 80 відсотків від загального обсягу інвестицій, залучених в область.

Економічний потенціал області формують підприємства таких галузей промисловості: харчової, машинобудівної, деревообробної та виробництва паперу, виробництва гумових та пластмасових виробів, виробництва меблів, металургійного виробництва, текстильного виробництва та виробництва одягу, добувної і хімічної галузей.

Частка реалізованої промислової продукції Волинської області в загальному обсязі по Україні становить 1,3 відсотка. Не дивлячись на це, частка регіону у складі окремих видів діяльності вагоміша за середньообласний показник. Так, на підприємствах області виробляється більше 95 відсотків загальнодержавного обсягу електричних трансформаторів, більше 20 відсотків соусів та продуктів для приготування соусів, 18,9 відсотка струганого шпону, 13,5 відсотка деревостружкових плит та подібних плит з деревини.

У 2010-2017 роках (за виключенням 2012 року) спостерігалось зростання промислового виробництва. Фінансовий результат до оподаткування великих і середніх підприємств області (без сільгоспвиробників і бюджетних установ) у 2017 році становив 5,2 млрд.грн прибутку проти 4,2 млн.грн прибутку у 2016 році.

У 2017 році прийнято в експлуатацію 336,3 тис.м² загальної площі житла, що становило 92,4 відсотка до 2016 року.

Загальна площа введених в експлуатацію житлових будівель розподілилась за їх видами на будинки одноквартирні (71,5% до загального обсягу введеного житла), будинки з двома і більше квартирами (28,4%) та гуртожитки (0,1%). Загальна площа житла, прийнятого в експлуатацію в одноквартирних будинках, зменшилась порівняно з 2016р. на 9,1 відсотка, у будинках з двома та більше квартирами – на 3,6 відсотка, гуртожитках – на 28,8 відсотка.

У міських поселеннях прийнято в експлуатацію 46,5 відсотка загального обсягу, у сільській місцевості – 53,5 відсотка. Крім того, у 2017р. прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки загальною площею 7,3 тис.м², що у 2,1 раза більше, ніж у 2016р. Прийнято в експлуатацію загальноосвітні навчальні на 925 учнівських місць, дошкільні на 277 місць та амбулаторно-поліклінічні заклади на 129 відвідувань за зміну.

Оборот роздрібної торгівлі у 2017р. становив 15,3 млрд.грн, що у порівнянних цінах на 5,8 відсотка менше обсягу 2016р.

В структурі обороту роздрібної торгівлі 62,6 відсотка становив товарооборот підприємств (юридичних осіб), 37,4% – оборот роздрібної торгівлі фізичних осіб-підприємців.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у 2017 році становив 9,6 млрд.грн і у порівнянних цінах проти попереднього року зменшився на 14,3 відсотка. Майже половину обсягу забезпечили 11 підприємств.

Індекс споживчих цін (ІСЦ) в області у грудні порівняно з попереднім місяцем становив 101,1 відсотка, за 2017р. – 114,6 відсотка, в Україні – 101,0 та 113,7 відсотка відповідно.

На споживчому ринку області у грудні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої підвищились на 1,3 відсотка. Найбільше подорожчали

овочі (на 11,0%) та яйця (на 7,3%). Зросли ціни на молоко, сир і м'який сир (творог), сметану, безалкогольні напої, кисломолочну продукцію, масло, олію соняшникову, хліб, макаронні вироби (на 3,3–1,4%). В той же час подешевшали (на 5,8–0,6%) цукор, крупи гречані, сало, м'ясо птиці, рис.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,5 відсотка відбулося за рахунок підвищення тарифів на гарячу воду на 3,1 відсотка та опалення – на 2,5 відсотка. Разом з тим, знизилась тарифи на водопостачання на 1,5 відсотка та каналізацію – на 1,2 відсотка.

Зростання цін на транспорт на 2,6 відсотка зумовлено подорожчанням проїзду в автодорожньому пасажирському транспорті на 4,3 відсотка, автомобілів – на 3,4 відсотка, обслуговування та ремонту власних транспортних засобів – на 2,3 відсотка, палива та мастил – на 2,1 відсотка.

У сфері зв'язку ціни зросли на 0,4 відсотка, що пов'язано з подорожчанням послуг мобільного зв'язку на 1,1 відсотка.

Показники доходів населення, їх динаміка, структура доходів та витрат населення є базовими показниками, що характеризують рівень життя населення. Доходи населення є головним джерелом формування купівельної спроможності.

Упродовж останніх років завдяки вищим темпам зростання середньомісячної заробітної плати найманих працівників, у порівнянні із західними регіонами та і з середнім показником по Україні, область поліпшила свій рейтинг серед областей.

Середньомісячна номінальна заробітна плата штатного працівника області у 2017р. збільшилась на 44,5 відсотка в порівнянні з 2016р. і становила 5849 грн (в Україні – відповідно на 37,1% і 7104 грн). Якщо у 2005 році за розміром середньомісячної заробітної плати область посідала 25 місце серед областей України, то у 2017 році – 19 місце, випередивши Житомирську, Кіровоградську, Тернопільську, Херсонську, Чернівецьку та Чернігівську області.

Найбільш оплачуваною була робота працівників, зайнятих у виробництві меблів (10484 грн), машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань (10362 грн), автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів (9337 грн), у сферах фінансової і страхової діяльності (8493 грн) та державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування (8303 грн). Значно нижчими були заробітки у сферах поштової та кур'єрської діяльності (3040 грн) і тимчасового розміщування й організації харчування (3843 грн).

У сільському господарстві заробітки за рік збільшились на 53,9% і становили 5318 грн, будівництві – відповідно на 32,4% і 5455 грн, промисловості – на 29,9% і 7186 гривень.

Зарплата 80,0 тис. осіб, або 46,6 відсотка загальної кількості працівників повністю або частково фінансувалась за рахунок бюджетних коштів, кожному з них було нараховано в середньому по 5494 грн щомісяця (у 2016р. відповідно 80,1 тис. осіб, 47,0% і по 3471 грн). В загальнообласному фонді оплати праці 43,8 відсотка припадало на бюджетне фінансування.

В економіці і соціальній сфері області 57,5% штатних працівників – жінки, середні заробітки їх на 15,7% нижчі від оплати праці чоловіків і становили 5418 грн проти 6431 грн (рік тому – 3591 грн проти 4646 грн).

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника у грудні 2017р. була в 2,3 раза вище рівня законодавчо встановленої мінімальної заробітної плати (3200 грн) і становила 7249 грн, що на 16,7% більше, ніж у листопаді 2017р. та на 40,7% – проти грудня 2016р. (в Україні – відповідно в 2,7 раза вище, 8777 грн, на 17,4% і на 35,5% більше).

Середньомісячна кількість економічно активного населення віком 15–70 років у січні–грудні 2017р. становила 418,1 тис. осіб, з яких 366,0 тис. були зайняті економічною діяльністю, решта (52,1 тис.) – безробітні, тобто особи, які не мали роботи, але активно її шукали як самостійно, так і за допомогою державної служби зайнятості. Рівень зайнятості населення становив: у віці 15–70 років – 48,8%, у працездатному віці – 56,1%, проти відповідно 51,0% і 57,9% у 2016 році (в Україні – 56,1% і 64,5%). Рівень безробіття (за методологією МОП) серед економічно активного населення віком 15–70 років становив 12,5%, а працездатного віку – 12,6%, що вище, ніж у 2016 році (відповідно 11,5% і 11,7%) та середньодержавних показників (9,5% і 9,9%).

У 2017р. з підприємств, установ і організацій області звільнено 51,9 тис. осіб, з них 42,6 відсотка – жінки. Серед звільнених 90,5 відсотка розраховалися за власним бажанням та угодою сторін, або з причини порушення трудової дисципліни, 2,9 тис. осіб – скорочено. В той же час 51,5 тис. осіб було прийнято на роботу, з них 41,5 відсотка – жінки.

У 2017р. в порівнянні з попереднім роком кількість працівників, які перебували у відпустках без збереження заробітної плати (на період припинення виконання робіт), зменшилась на 58,0 відсотків, а кількість працівників, які з економічних причин працювали у режимі неповного робочого дня або тижня, – на 19,0 відсотків і становили відповідно 1,4 тис. осіб та 7,1 тис. осіб.

За 2017 рік до загального та спеціального фондів місцевих бюджетів області (без трансфертів) надійшло 4726 млн грн, що на 1633,8 млн грн, або 52,8 відсотка більше, ніж отримано у 2016 році. За 2017 рік у розрахунку на одного жителя області показник фактичних доходів склав 4550 грн, що на 1579,3 грн більше відповідного показника 2016 року (2970,7 гривні).

Капітальні видатки місцевих бюджетів на одного жителя за 2017 рік (без урахування трансфертів з державного бюджету) становили 0,8 тис. грн або були на рівні відповідних видатків, проведених у 2016 році.

Основними факторами, які забезпечили приріст доходів місцевих бюджетів, стали збільшення надходжень основних бюджетоутворюючих платежів місцевих бюджетів області. Зокрема, надходження податку на доходи фізичних осіб, плати за землю та єдиного податку, які становлять відповідно 2119,8; 314,4 та 358,8 млн грн, перевищують минулорічні надходження відповідно на 47,6; 17,2 і 45,3 відсотка.

Ріст надходжень податку на доходи фізичних осіб обумовлений в основному збільшенням фонду оплати праці на підприємствах, установах та організаціях, а також вжитими заходами із забезпечення офіційного

оформлення трудових відносин, дотримання мінімальних гарантій в оплаті праці, повноти та своєчасності виплати заробітної плати.

Основними причинами збільшення надходжень плати за землю стали індексація та оновлення нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення у 2017 році, збільшення ставок земельного податку, прийнятих органами місцевого самоврядування, укладання нових договорів оренди землі.

Приріст надходжень по єдиному податку обумовлений зростанням ставок податку для платників другої групи у зв'язку із ростом мінімальної зарплати та збільшенням обсягів доходів у платників третьої групи.

За 2010 - 2017 роки в галузі охорони здоров'я області здійснено комплекс заходів щодо формування оптимальної мережі закладів первинного рівня надання медичної допомоги на засадах загальної практики/сімейної медицини, удосконалення вторинної (спеціалізованої) та модернізації третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги.

Захворюваність населення – це збірне поняття, що включає в себе показники, які характеризують рівень різних захворювань та їх структуру серед усього населення, або окремих його груп на даній території. В комплексі медичних показників здоров'я захворюваність посідає особливе місце. Її медико-соціальне значення визначається тим, що саме захворювання є основною причиною смерті, тимчасової та стійкої втрати працездатності, що в свою чергу призводить до великих економічних втрат суспільства, негативного впливу на здоров'я майбутніх поколінь і зменшення чисельності населення.

Рівень загальної захворюваності населення області за останні роки знизився на 7,95 відсотка – з 76767 в 2010 році на 100 тис. населення до 70661- в 2016 році.

Поточний стан системи охорони здоров'я Волинської області, як і України в цілому, характеризується досить високими показниками захворюваності, смертності та інвалідності, особливо від таких неінфекційних захворювань, як серцево-судинні та цереброваскулярні захворювання, хвороби обміну речовин, онкологія. Крім того, громадяни України залишаються незахищеними від фінансового зuboжіння у разі хвороби, незважаючи на те, що на медицину витрачається значна частка бюджету, як централізовано так і на місцевому рівні.

Коефіцієнт смертності у віці 0 – 17 років включно на 1000 осіб відповідного віку (постійне населення) в порівнянні з 2016 роком – 0,689 проміле у 2017 році зменшився на 14,5% до 0,589 проміле. В звітному році вдалось знизити смертність дітей до 18 років за рахунок профілактики травматизму та відповідно і зменшення смертності від травм та нещасних випадків, поліпшення ранньої діагностики несумісних з життям вроджених вад, їх своєчасного лікування та зменшення летальності. Спільними зусиллями первинної ланки охорони здоров'я, що забезпечила якісне спостереження та лікування у амбулаторно-поліклінічних умовах, високкокваліфіковану стаціо-нарну допомогу вдалось зменшити смертність при всіх вікових категоріях, особливо серед дітей до 1-го року життя на 11,5%, одного року на 31,3% та 15-17 років на 28,5 відсотка.

Коефіцієнт смертності населення області від хвороб системи кровообігу, на 100 тис. осіб наявного населення в порівнянні з 2016 роком – 881,1 в 2017 році зріс на 2,3% до 901,6. Оскільки ці хвороби багато років поспіль є основною причиною смерті як населення області так і в цілому по Україні, особлива увага зі сторони МОЗ України та управління охорони здоров'я облдержадміністрації направлена на поліпшення надання медичної допомоги хворим з даною патологією.

Значним внеском у надання якісної первинної медичної допомоги, діагностики та профілактики хвороб системи кровообігу є реалізація Субпроєкту «Вдосконалення медичної допомоги хворим з хворобами системи кровообігу у Волинській області» та Проєкту Світового Банку «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей». Успішно працює програма «Доступні ліки». Впроваджується електронний реєстр пацієнтів з групи ризику по гіпертонічній хворобі.

Коефіцієнт смертності населення області від новоутворень на 100 тис. осіб наявного населення зменшився на 3,0% з 152,6 в 2016 році до 148,0 в 2017 році. Рівень смертності від злоякісних новоутворень склав відповідно 150,1 в 2016 році та 145,3 в 2017 році (зменшення показника на 3,2%). Рівень смертності від злоякісних новоутворень в області за 2017 рік один з найнижчих в Україні.

Коефіцієнт смертності від навмисного самоушкодження, на 100 тис. осіб наявного населення (просантиміле), за даними Держкомстату, зменшився на 16,3 відсотка в 2017 році проти 2016 року.

Станом на 01.01.2017 року в області функціонувало 484 дошкільні навчальні заклади, у яких виховується 38,1 тис. дітей.

В області функціонує 705 денних та 3 вечірні загальноосвітні школи системи освіти. В результаті реформування кількість таких закладів зменшилась з 2010 року на 79.

У загальноосвітніх школах області за різними формами навчання здобуває освіту 131,3 тис. учнів проти 125,8 тис. учнів у 2010 році.

Мережа професійно-технічної освіти Волинської області становить 22 навчальні заклади державної форми власності, з яких 19 – професійно-технічні навчальні заклади (ПТНЗ), що знаходяться в оперативному управлінні управління освіти і науки та 3 навчальні заклади, що є структурними підрозділами вищих навчальних закладів (ВНЗ).

Вищі навчальні заклади Волині забезпечують фундаментальну наукову, професійну та практичну підготовку спеціалістів різних освітньо-кваліфікаційних рівнів для всіх соціальних сфер регіону. Характерна для останніх років тенденція розширення міжнародних контактів ВНЗ сприяє інтеграції вітчизняної освіти до європейського наукового співтовариства, створює умови для впровадження нових освітніх технологій, що підвищує рівень фахової підготовки випускників, якість науково-дослідних робіт, розширює можливості залучення іноземних інвестицій у різноманітні програми.

У 2016 році зовнішнє незалежне оцінювання з української мови та літератури склали 7951 випускник, з яких 33,38 % набрали 160 балів і вище. У

2017 році відповідно 7048 випускників та 33,13 %, що на 0,25 % нижче від попереднього року.

У 2016 році зовнішнє незалежне оцінювання з математики склали 3172 випускники, з яких 20,87 % набрали 160 балів і вище. У 2017 році відповідно 2899 випускників та 25,87 %, що на 5 % вище від попереднього року.

У 2016 році зовнішнє незалежне оцінювання з іноземних (англійської, німецької, французької та іспанської) мов склали 1675 випускників, з яких 28,65 % набрали 160 балів і вище. У 2017 році відповідно 1627 випускників та 52,25 %, що на 23,6 % вище від попереднього року.

За оперативними даними з міст, районів, ОТГ в області проживає 18014 дітей з порушеннями психофізичного розвитку різного ступеня складності, із загальної кількості: 3790 дітей – дошкільного, 14224 – шкільного віку.

У 2017/2018 навчальному році відповідно до письмових звернень батьків організовано інклюзивне навчання для 334 дітей з особливими освітніми потребами (2016-2017 н. р. – 254 дитини 2015/2016 н.р. – 157 дітей, 2014/2015 н.р. – 132 дитини), що становить 2,3% від загальної кількості дітей з порушеннями психофізичного розвитку шкільного віку. Підтримку дітей даної категорії в освітньому просторі надавали 170 асистентів учителя (2016/2017 н.р. – 83 асистенти, 2015/2016 – 48, 2014/2015 – 23), 58 корекційних педагогів (минулі роки – 0).

У 2017 році в області функціонувало 40 закладів позашкільної освіти, де у 2176 різнопрофільних гуртках (на 01.01.2016р.- 2227 гуртків) займалися 37,5 тис. вихованців (на 01.01.2016р.- 38,6 тис. вихованців), що становить 29 % від загальної кількості дітей шкільного віку. Крім того, 3,5 тис. різнопрофільних гуртків працювало у закладах загальної середньої освіти області, у яких займаються за інтересами 58,5 тис. дітей, що складає 45% від загальної кількості дітей шкільного віку.

В цілому гуртковою роботою в закладах позашкільної та загальної середньої освіти області у 2017 році охоплено 96,1 тис. вихованців, що становить 74% (2016р.- 102,8 тис. - 79,9%).

У 2017 році у розрахунку на 10 тис. населення припадали 0,85 осіб, які навчалися у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (2016 р. – 0,9, 2015 р. – 0,96 осіб). Зменшення кількості випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти впродовж останніх років обумовлено від'ємним демографічним балансом, а також значною конкуренцією із закладами загальної середньої та вищої освіти.

В області станом на 01.01.2018 року діяло 5293 малих підприємств, що на 559 одиниць більше попереднього періоду (з них 4496 – це мікропідприємства), 294 – середніх та 10 великих підприємств.

Спостерігалась позитивна тенденція до збільшення кількості малих підприємств. У порівнянні з попереднім періодом їх кількість збільшилась на 11,8 відсотка (559 підприємств). Разом з тим, кількість середніх підприємств зменшилась на 2,6 відсотка (8 підприємств).

Станом на 01.01.2018 у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення області кількість малих підприємств в області становила 51 одиницю (що на 6 одиниць більше, проти 2016 року).

Частка малих підприємств у загальнообласному обсязі реалізованої продукції (робіт, послуг) упродовж 2017 року зменшилась і становила 13,6 відсотка, середніх зросла на 9,4 відсоткових пункти і становила 68,2 відсотка.

Всього малими підприємствами реалізовано продукції, робіт, послуг у 2017 році на 20,5 млрд. гривень (що на 28,9 відсотка більше відповідного періоду 2016 року), середніми – на 103,4 млрд. гривень (що на 60,8 відсотка більше відповідного періоду 2016 року). Зменшилась кількість фізичних осіб. Станом на 01.01.2018 року їх кількість становила 37007 проти 42022 у 2017 році.

У 2017 році інноваційною діяльністю займалося 17 підприємств, або 16,0 відсотків із загальної кількості обстежених промислових підприємств із середньою кількістю працівників 50 осіб і більше.

На інновації підприємства витратили 162,1 млн грн, у т.ч. на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення – 153,5 млн грн (94,7% загального обсягу інноваційних витрат).

Основним джерелом фінансування інновацій були власні кошти підприємств – 158,3 млн грн (97,7% загального обсягу витрат на інновації). Обсяг кредитних коштів становив 3,8 млн гривень (2,3%).

У 2017 році інновації впроваджували 94,1 відсотка підприємств, що займалися інноваційною діяльністю, з них впроваджували інноваційні види продукції 25,0 відсотків, нові технологічні процеси – 50,0 відсотків.

Протягом року впроваджено 8 нових технологічних процесів, 7 найменувань інноваційних видів продукції та придбано 10 нових технологій, що дало змогу підприємствам оновити продукцію, підвищити технічний рівень та конкурентоспроможність.

Кожне третє інноваційно-активне підприємство впроваджувало нові види продукції, кількість яких становила 8 найменувань. Це підприємства з текстильного виробництва, виробництва хімічних речовин і хімічної продукції, машинобудування та виробництва меблів.

Реалізовували інноваційну продукцію 12 підприємств, або 70,6 відсотка інноваційно активних, на суму 66,8 млн гривень. З них 5 підприємств здійснювали реалізацію продукції за межі України, обсяг якої склав 4,8 млн грн, або 7,2% від загального обсягу реалізованої інноваційної продукції. Значна кількість підприємств (83,3%) реалізовувала продукцію, що була новою виключно для підприємства, на 52,7 млн гривень.

У 2017 році загальний обсяг витрат на виконання наукових досліджень і розробок власними силами організацій становив 18414,9 тис. гривень. Частка фінансування витрат на виконання наукових досліджень і розробок за рахунок державного бюджету становила 10307,2 тис. гривень.

Упродовж 2017 року на підприємствах та в організаціях, які здійснювали наукові дослідження і розробки, кількість виконавців таких робіт становила 277 працівників (з урахуванням сумісників та осіб, які працюють за договорами цивільно-правового характеру).

Основними чинниками, що стримують розвиток інноваційної діяльності підприємств є:

- недостатній рівень кооперації між підприємствами і науковими організаціями;
- нерозвиненість інноваційної інфраструктури;
- високий ступінь зносу основних фондів;
- низька платоспроможність споживачів, що мають потребу у високотехнологічній продукції;
- домінування галузей з низьким рівнем обробки сировини;
- недостатній рівень комерціалізації науково-технічних розробок та передачі їх до сфери виробництва.

Для покращення інноваційного клімату, активізації винахідницької, раціоналізаторської та наукової діяльності необхідно зосередити зусилля усіх учасників цього процесу на наступних напрямках:

- забезпечення розроблення та пріоритетного розвитку перспективних інноваційних проектів, які мають вирішальний вплив на ефективність та конкурентоспроможність економіки; удосконалення механізмів надання пільгових кредитів банків на впровадження інноваційних проектів;
- відновлення та розвиток наявного виробничо-технологічного і наукового потенціалу, формування міжрегіонального інноваційного ринку; наукоємного та інноваційного підприємництва;
- створення ринку інтелектуальної власності;
- постійне оновлення бази даних нових технологій, інноваційних проектів та пошук потенційних інвесторів;
- розроблення механізму щодо стимулювання підприємств, які впроваджують інноваційну продукцію та новітні технології.

При цьому стратегічно важливим кроком є залучення провідних регіональних вищих навчальних закладів освіти до надання послуг інформаційно-довідкового, освітнього та експертно-консалтингового характеру.

На факультеті міжнародних відносин СНУ імені Лесі Українки створений освітньо-консультаційний центр проектного менеджменту з метою розробки й реалізації міжнародних проектів у Волинській області.

СНУ імені Лесі Українки з метою підвищення якісного рівня персоналу компаній розпочаті корпоративне навчання із залученням інтелектуального ресурсу університету, представників влади та бізнесу.

Луцьким НТУ проведено дослідження на тему - «Формування інноваційних кластерів прикордонних регіонів в умовах транскордонного співробітництва». В межах дослідження проведений аналіз реалізованих, діючих та перспективних програм та проектів транскордонного співробітництва, які можуть сприяти формуванню, діяльності та підтримці інноваційних кластерів прикордонних регіонів в умовах транскордонного співробітництва.

В рамках дослідження на тему - «Стан та перспективи розвитку інформаційних технологій Волинського регіону» Луцьким НТУ розроблені інформаційні системи в туризмі:

віртуальний 3D тур по вулиці Братковського, що охоплює тур по Луцькому замку (музей книги; крамниця; в'язниця; В'їзна, Стирова, Владича, вежі; церква Іоанна Богослова) та по костелу Петра і Павла;

віртуальний 3D тур по вулиці Данила Галицького, що охоплює музей аптеки та Лютеранську кірху.

Протяжність доріг загального користування місцевого значення з твердим покриттям в області складає 40410,8 км, що становить 91 відсоток від загальної протяжності доріг загального користування місцевого значення в області. Щільність доріг загального користування з твердим покриттям на 1000 км в області становить 288,4 км.

Автотранспортом виконано 1605,9 млн.ткм та перевезено 4,6 млн.т вантажів, що відповідно на 11,1 відсотка більше та на 5,7 відсотка менше, ніж у 2016р.

Пасажирським автотранспортом підприємств, які займаються комерційними перевезеннями на постійній основі, виконано 494,2 млн.пас.км та перевезено 25,5 млн. осіб. Проти 2016р. кількість перевезених пасажирів зменшилась на 6,4 відсотка, а пасажирооборот зріс на 7,5 відсотка. Середня дальність перевезень зросла з 17 км до 19 км.

Міським електричним транспортом виконано 131,1 млн.пас.км і ним скористалось 29,1 млн. пасажирів, що на 12,3 відсотка більше, ніж у 2016р.

Обсяг експорту товарів у 2017р. порівняно із 2016р. збільшився на 12,7% і становив 689,3 млн.дол. США (663,0 дол.США на одну особу), імпорту – на 18,0% і складав 1335,2 млн.дол. Від'ємне сальдо дорівнювало 645,9 млн.дол. (у 2016р. – також від'ємне 519,6 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,52 (у 2016р. – 0,54).

Зовнішньоторговельні операції здійснювались із партнерами 115 країн світу, експортували товари в 92 країни, а імпортували – із 93.

До країн Європейського Союзу (ЄС) експортовано товарів на 535,2 млн.дол. (77,6% загального обсягу), що на 12,5% більше, ніж у 2016р.

З країн Євросоюзу надійшло товарів на 805,4 млн.дол., що на 18,8% більше, ніж у 2016р. і склало 60,3% загального обсягу імпорту.

У 2017р. в економіку області іноземними інвесторами вкладено 2158,4 тис.дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу). З країн ЄС надійшло 861,6 тис.дол. (39,9% загального обсягу), з інших держав світу – 1296,8 тис.дол. (60,1%).

Загальний обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу), внесених в економіку області за весь період інвестування, на 31 грудня 2017р. становив 265,4 млн.дол., або в середньому 255,9 дол. на одного жителя області.

Інвестиції в область надійшли з 36 країн світу. До основних країн-інвесторів економіки області, на які припадало 90,7% загального обсягу прямих іноземних інвестицій, входили: Кіпр, Польща, Швеція, Словаччина, Австрія, Німеччина. Найбільше інвестовано з Кіпру – 135,3 млн.дол. та Польщі – 35,8 млн.дол.